

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 18. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska polit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnistvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., za mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 279.

V Ljubljani v soboto, 5. decembra 1885.

Tečaj II.

Angleži v Birmi.

V tem ko so pogledi vse Evrope obrnjeni na Balkan ter zvedavo pričakujejo rešitve vprašanja vzhodno-rumelijskega in srbsko-bolgarskega, v tem Angleži prodirajo dalje v zapadni Indiji ter si množijo ozemlje. Poročila pravijo, da so Angleži uže dné 29. novembra prišli v Mandalay, glavno mesto Birme, a nihče se jim ni ustavljal z orožjem, mladega tirana, kralja Thiboa, so Angleži ujeli ter odpeljali proč na svojo posest, kjer bode imel časa dovolj premišljevat o grozodejstvih, katera je izvršil. Radi priznavamo, da je Angleže pri podjarmljevanji Birme vodilo človekoljubje, da so hoteli konec storiti grozovitemu gospodarstvu zdanjega birmanskega kralja. Kralj Thibo je pri nastopu svoje vlade dal umoriti vse svoje sorodnike, bilo jih je več stotin, da bi se tako ne bilo mu bati tekmecev. Tako krvavo postopanje sicer ni posebno nenavadno pri vladarjih v jutrovi deželah, torej se tudi posebno ne čudimo, da se sosedna indijska vlada kar nič ni brigala za Thibovo mesarsko klanje. Odkrito pa moramo povedati, da je samopašnega Angleža bolj nego človekoljubje gnal pohlep v Birmo. Uže v letu 1826 poskusil je John Bull popolnoma si osvojiti Birmo ter jo priklopiti svojim naselbinskim posestvom, toda tedaj se mu ni posrečilo. Za vladanja Thibovega zdel se jim je ugoden trenotek, da posežejo po tujem blagu ter mu pritisnejo svoj pečat.

Skoro brez prolihanja krvi prodrli so Angleži v birmansko glavno mesto, a tako srečen gotovo ne bode njih dalnji pot od Mandalaya do kitajske meje. Do zdaj imeli so Angleži pač opravi-

viti s poslušnimi birmanskimi podaniki, katerim je Thibovo tiranstvo zamorilo vsak čut svobode ter so bili skoro neobčutni sužnji; razen tega pa je bila tudi pot do Mandalaya za vojsko po polnem prijetna. Drugače godilo se bode Angležem, če bodo dalje prodirali proti Kitajski. Tu se bodo srečali s planinskimi surovimi in krepkimi rodovi, kateri so le malo čutili železno roko krvoločnega kralja, kateri so skoro komaj da priznali njegovo vladarstvo. Razen tega pa tudi reka Yrawaddi tu v gorenjem svojem teku ni tako ugodna za prevažanje, in marsikatero oviro bodo imeli prestati Angleži, kateri so do zdaj preživeli na zmagonosnem potu le malo težav. Teh rodov torej ne bode tako lahko podjarmiti, če to morda z orožjem celó nemožno ne bode. A praktični, koristolovni Anglež skušal si jih bode pridobiti z drugimi sredstvi ter si zagotoviti deželo, prej gotovo ne bodo silili do kitajske meje, kar bi bilo tudi zeló nevarna igra, kajti nakopati bi jim mogla dolgotrajno, krvavo vojsko, katera bi zahtevala tolikih žrtev, kakor francoska v Kitajski, če bi se konečno morda celó ne morali sramotno umakniti. Zdaj ustavili se bodo v Mandalayu, od koder razpó svoje mreže po deželi ter si iz obljubljenе dežele kolikor možno obilo dobička pridobijo.

To novo pridobljeno ozemlje pa je za Angleže velike vrednosti. Osvojili so si je brez posebnih troškov, brez posebnih žrtev, zrelí sad pal jim je sam v naročje. Obrtnija je v Birmi uže v mnogem oziru zeló lepo razvita. Izdelujejo se zvonovi, orožje, papir, obstoji uže več predilnic in tkalnic. Zemlja podaja na rodovitnih tleh obilo pridelkov in bogata je raznih rudnin. Za trgovino po vodi je dežela zeló ugodna, in Angležem odprle se bodo

nove črte, dobila bode direktno zvezo s Kitajsko in tako v zapadni Indiji pridobila si gospodstvo.

Kako vse drugačne so francoske operacije v Tonkinu. Nebrojne so uže žrtve, katere je izdala Francija za tonkinško ekspedicijo, vendar še vedno nima pokazati nikakega vspeha. Razne stranke v Francoski zaradi te neumestne, drage ekspedicije z vso razjarjenostjo napadajo vlado ter jej govorijo pikra predbacivanja; s pretečo roko kažejo nevarno oteklino, katera je uže toliko žrtev zahtevala od naroda, in katera morda tudi zdanji vladi omaje sedeže. Z jedne strani se zahteva, naj francoska vojna reši svojo čast, naj se dalje bojuje v Tonkinu; če odstopi Francija zdaj od tega podjetja, izgubila bi svojo veljavo kot svetovna in kolonijalna moč in ponižana bi bila v očeh orijentalcev; z druge strani pa radikalci svarijo, naj Francija takoj opusti nesrečno ekspedicijo, inace tako oslabi, da jej ne bode več možno misliti doma na osvetno vojsko. Tako si vedno nasprotujeta razjarjeni dve stranki; med prvi pa vlada morda tudi bojazen, da bi si konečno ne pridobil Anglež preveč vpliva v jutrovi deželah ter zatemnel francosko zvezdo.

Za Angleže je tako naglo in ceno osvojena Birma gotovo velike vrednosti; poročilo, katero se je poslalo o srečni osvojitvi Mandalaya pa bode doma tudi zdanji vladi pri volitvah prišlo v veliko korist, ter jej utrdilo tla.

Srbsko-bolgarska vojska.

S srbsko-bolgarskega bojišča danes nimamo nikakih poročil, da bi se bile čete zopet kje sprijele; sicer pa so se vsa slednja poročila o bojih

da je obsodil na smrt človeka brez preiskave, človeka, ki je bil morda nedolžen. Misel ga je mučila. Skočil je po konci z namenom, zapreči krvavo izvršbo. Žal, bilo je uže prepozno, kajti komaj storil je dvajset korakov, uže je zadonel strel na uho. Jedno minuto kasneje stal je pri mrtvem truplu.

Vstreljeni bil je visokorasten mlad mož, lepega obraza, čigar izraz je kapitana pretresel in se mu globoko v spomin vtisnil. Njegova obleka je bila kakor so jo nosili ljudje iz nižjih stanov. Kapitan razmotrival ga je pazno ter je potem odšel obžalujoč, da se izvršenemu činu ni dalo več pomagati.

Med svedoki tužnega prizora bil je tudi pomorščak, ki pa je stal bolj oddaljen in je hitel proč, ko se je kapitan povrnil na svoj dom. Bil je Rihard O' Darcy, vstreljenemu brat. Videlo se mu je na obrazu, da je imel namen za smrt svojega brata krvavo se osvetiti. Duhovnik tiste vasi bil mu je koj za petami in dobil ga je kmalu v hiši vdove vstreljenega brata.

„Zakaj snažite samokres in zakaj topita oba dečka svinec?“ vpraša duhovnik.

Listek.

Irčeva osveta.

(Poslovenil — c.)

Irška, osvojena po Angležih, vendar ločena od njih po narodnosti, veri in sovraštvu, poskušala je vedno otresti verige, v katere so jo vkovali njeni premagalci, povračevala je vedno silo s silo, grozovitost z grozovitostjo. Ker pa imajo Angleži na svoji strani moč in javni zakon, pojavljali se je upor zatiranih le posamično. Često so se pojavljali krvavi čini, kar pa ni imelo družega vspeha, da so se širili zločini, pretakala se kri in da je dežela ubožala vedno bolj.

Iz velike vrste slik, ki vse kažejo stanje tlačene in zoper tlačitelje bojujočega se in nevoljnega naroda, pokazati hočemo jedno, ki bode gotovo zanimala zaradi svoje otožne posebnosti naše čitatelje.

Jeseni leta 1798 buknil je ustanek v grofiji Wexford v Irski. Ostal pa je brezvspešen. Ustaši bili so vkročeni ter z nova vpreženi v železni jarem angleške zavisnosti. Da se je brzdalo ljudstvo, krivi se polovili ter stroga in ostra sodba se iz-

vršila, prišlo je več oddelkov vojakov v deželo. Mal oddelek vojakov je bil zasel mali otok svete bogorodice, ko nekega jutra pri zapovedajočem kapitanu se oglasi podčastnik Dioniz.

„Kaj je novega?“ vpraša kapitan.

„Ravnokar smo vlovili Patrick O' Darcya“, odgovori Dioniz. „Odločil sem tolpo vojakov in sedaj čakam le še vašega povelja, da se vjetnik vstreli.“

„Govori li zakon za nas?“

„Dovolite, jaz menim, da je vedno pravično in zakonito, če se znebimo kakega upornika in papista. Sicer ga pa zadnjo noč ni bilo doma. Zadosten zločin je tedaj.“

„Je-li znano, kaj je po noči počel in kje je bil?“

„Pravijo, da je pohodil svojega brata, ki je pomorščak in ki je došel v Wexford. To pa ni dokazano, in O' Darcy je tako na slabem glasu, da se sme o njem misliti prej kaj slabega nego dobrega. Ga li smem odstraniti?“

„Bodi si, Dioniz; ker ga uže imamo, mislim, da ne bode napačno, če se ga znebimo.“

„Gotovo“, odvrne podčastnik ter odide.

Ko je pa jel kapitan o dogodku trezno razmišljavati, jel se je kesati zaradi prenaglenosti,

in napadih ali zopet preklicala ali pa se je zadrževalo, da so nastala vsled „zmote“ ali „pomanjkanja instrukcij“. Sicer pa se na obeh straneh kaže nekaka samozavest in ponos na dozdane uspehe; niti Srbi niti Bolgari ne kažejo posebnega veselja, opustiti vojsko, in časih je zapaziti celo kako izzivanje. Srbi ne hoté vedeti nič o tem, da bi se sklenil mir in bi morali oni plačati Bolgarom kaj odškodnine, Bolgari pa zopet z vso odločnostjo kot zmagalci terjajo odškodnino za obile žrtve, katere jim je zahtevala vojska. Pogajanja se nadaljujejo. Ali bodo imela kaj uspeha ali ne, pokazali nam bodo prihodnji dnevi.

Srbija je stavila kot pogoj premirja: 1.) Premirje do 1. (13.) januarja; 2.) prednje straže ostanejo na onem ozemlju, kjer so stale dne 16.ega (28.) novembra, ko se je z vojsko prenehalo; 3.) glavna vojna ostane tam, kjer je stala tedaj, ko se je prenehalo z vojsko; 4.) oboje čete zapustijo tuje ozemlje. — Bolgari pa teh pogojev nečejo sprejeti, češ, da bi bilo nečastno za bolgarsko zmagoosno orožje in bi ne dali nikakega zadostila.

Bolgari pa so stavili naslednje protipredloge: 1.) Srbi naj koj in po polnem zapustijo bolgarsko ozemlje. 2.) Bolgarske čete ostanejo na ozemlju, katero je označeno z demarkacijsko črto. 3.) Imenujejo nam pooblaščenca za pogajanje o miru takoj, ko se podpiše premirje.

O postopanju Turčije poroča se „Pol. Corr.“ iz Carigrada: Otomanska vlada zahteva, naj se uvede prejšnji položaj ter naj se spoštuje berlinska pogodba. Turčija meni, da bi ta smoter diplomacija lahko dosegla z mirnimi sredstvi; a če bi se to zgoditi ne moglo, skrbela je za to, da je brez hrupa spravila pod orožje 400 000. mož, kateri so dobro oboroženi in so postavljeni na točkah, od koder bi mogli uspešno operirati.

„Pokroku“ se poroča iz Plovdiva z dne 3. t. m.: Prihod turškega delegirance vzbuja povsod največjo razjarjenost in nevoljo. Zvečer so se meščani zbrali pri metropolitu. Ruski zastopnik Igelström je izjavil, da mora Rumelija sprejeti turške delegirance kot predposlance komisarjeve, ker bi drugače morala Turčija zasesti deželo. Zbor je izvolil deputacijo, katera ima konzulom naznaniti naslednjo resolucijo: „Turški delegiranci naj zapustijo deželo. Ves narod priznava osrednjo vladu, ne samo Plovdiv in Sofija; večji del vojaštva, kakor tudi inteligenca je na bojišči; brez teh se ne more rešiti življensko vprašanje dežele. Dežela, katera je 60 000 mož proti Srbiji poslala, se ne uda ter ugovarja proti uvedanju prejšnjega položaja ter proti pošiljavi turških delegirancev v vzhodno Rumelijo.“

„Da umorim morilca svojega brata“, mu odgovori.

„Vi hočete tedaj moriti?“

„Moriti, moriti kaj zavete vi moriti, čestiti gospod? Morite li, da napravim zločin, če se osvetim za umorjenega mi brata?“

„Gotovo“, odgovori duhovnik glasno. „Pustite svoj sklep, ki vas pritira v časno in večno pogubo. Popustite svoj sklep, sicer vam Bog ne bode milosten.“

V tem zmislu govoril je duhovnik še dolgo časa. Vdova vstreljenega sedela je pri ognjišču brez solze v očesu, ničesa ne govoreč in gledajoč srpo duhovnika in svaka. Temu se je s prva videlo, da mu opominanje ni po volji, polagoma pa se je umiril, jel je premišljevali, konečno vrgel samokres proč in je zavpil, kakor prešinjen s trdnim sklepom: „Prav imate, čestiti gospod. Morilca Patrick O' Darcya naj umori njegova lastna vest. In da se bode to zgodilo, za to skrbel bodem jaz. Obljubim vam pa, da se ga moja roka ne bode dotaknila.“

Na večer istega dne, ko je kapitan razmišljeval še vedno o žalostnem dogodku, ki ga je zakrivila njegova lehkomyiselnost in ki mu je bil vedno pred

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Nekateri listi si neprestano dopadajo v tem, da prinašajo vznemirljivo vèst, da hoče Avstrija mobilizovati. Ne teh vesteh pa, kakor se z merodajnega mesta poroča, ni niti pičice resnice, ker Avstrija tudi zdaj nima nikakega povoda za to.

V hrvatskem saboru ponavljajo se neprestano burni, skandalozni prizori. Opozicija porabi vsako priliko, da stavi neosnovane predloge, naj se ban in sekijski načelnik posadita na zatožno klop, ter tako skuša s skandali preprečiti vsako uspešno delovanje sabora. V slednji seji je zopet poslanec Rukavina nekvalifikovano napadel bana in večino, tako da se je konečno moral izključiti iz sabora za šestdeset sej.

Tuje dežele.

Angleški liberalci imajo pri volitvah v novi parlament mnogo sreče. Do zdaj izvoljenih 263 liberalcev, 213 konservativcev in 54 Parnellovcev. Če bodo še dalnje volitve ugodno izpale za liberalce, računajo se, da dobodo liberalci 320, konservativci 270 in Parnellovci 80 poslancev.

Ruska vlada namerava v Severnem morju napraviti novo pristanišče. S tem bi Rusija dobila zopet več moči v Severnem morju in ne bilo bi se od te strani bati uspešnih napadov, ker bi se sovražna mornarica morala razdeliti.

O oboroževanju Grčije poroča se v „Pol. Corr.“ iz Aten: Osebe, katere so videle na mejah grške rezervne čete in katerih poročilom se sme verjeti, pripovedujejo, da je položaj vojsstva zelo žalosten. Vsega primanjkuje, oblačil, obutala, odev in stanovanj, da, niti brane ne dobiva se redno. V Arti, Karvasari, Levkadiji in drugod oboli vsak dan več vojakov na mrzlici; v Arti naraste vsak dan število bolnikov za 50 oseb. Rezervisti izven glavnega mesta nimajo nikakih vojaških vaj.

Razne vesti.

— (Koliko ljudi se je pri hoji na planine uže ponesrečilo?) Inženir R. Guisan izračunal je, da se je prigodilo od leta 1859 naprej pri hoji na planine 80 nesreč, vsled katerih je 134 oseb svoje življenje izgubilo. Od teh 134 oseb bilo je 40 vodnikov in nosačev, 80 turistov, 2 samostanska brata s St. Bernharda, 11 delavcev in iskalcev kristalov; 16 poginilo jih je vsled onemoglosti in mraza, 15 po padcu v prepade, 15 na ta način, da so spodrsnili na ledu, 4 v bilo je kamenje, 41 jih je zdrčalo na skalah in travi; vsled plazov poginilo jih je 27, 16 pogreznilo jih je v sneg in led. Največ nesreč zgodilo se je vsled zdrčanja na skalah in travi; temu je pač vzrok, da

oči in mu ni dal miru, pridirja v sobo podčastnik prepaden in z razmršenimi lasmi ter izroči tresoč se kapitanu črno zapečaten pismo, v katerem so bile te-le besede:

„Patrick O'Darcy je jenjal živeti s 1. oktobrom 1798.“

„Kapitan O'Gunnell bo umrl 1. oktobra 1799.“

„Dvanajst mesecev.“

„Kdo vam je dal ta list?“ vpraša kapitan vznemirjen.

„Patrick O'Darcy sam,“ odgovori podčastnik zamolko.

„Meni se vidi, da ste nor. Mar ga niste dali vi sami vstreliti in mar ni ležalo mrtvo truplo njegovo pred mano?“

„Res je tako, kakor pravite. Hotel Bog, da bi bilo drugače. Svojo glavo zastavim, da mu je šlo šest krogelj skozi srce, ker dal sem truplo sleči ter vreči v jezero. O tem ni dvojbe. V kljub temu, če mi je dovoljeno še govoriti, sem jaz uverjen, da je veliki človek, ki mi je pred desetiimi minutami izročil list za vas, pravi, pristni Patrick O'Darcy, ki je bil vstreljen danes v jutro.“

O'Gunnell ni bil praznoveren; vendar niti se ni mogel znebiti groze, ko je čital čudno grozljivo

obuvalo ni bilo dobro podkovano. V mnogih slučajih zakrivila je nesreče tudi neprevidnost.

— (Dolgo spanje.) Iz Gaje se piše: V bližnji vasi Kunewald spi 22letna neomozena Marijana Indra uže pet tednov; le pred tremi tedni se je za kratek čas zbudila. Speča uže trideset dnij ni nikake jedi zavžila; še le nekoliko dni sem dajejo jej nekoliko mleka skozi nos, ker ima čeljusti krčevito zaprto. Ta prikazen pokazala se je pri deklici uže pred petnajstimi tedni, a trajala je tedaj le nekoliko dni. Ta slučaj vzbuja splošno pozornost.

— (Poskušen rop.) Sluga hranilnice peštanske nesel je več tisuč goldinarjev, koje je dobil za eskompitirane menjice, v urad. Na stopnicah ga pa napade neznan mož ter ga z železnim orodjem na tla pobije. Na njegovo klicanje ropar zbeži, a vratarju se je posrečilo, polastiti se in izročiti ga policijskim organom.

— (Iz Madrida) se poroča, da znaša privatno premoženje umrlega španskega kralja Alfonza 200 milijonov realov. — Dokler se kraljica vdova drugič ne omoži, dobi vsako leto 250 000 pesetas; do sedaj imela je 450 000 pesetas. Princezinja Asturijska, ki ima sedaj 500 000 pesetas vsako leto, dobi od dneva, ko se proglasi kraljico, kralju določenih 7 milijonov pesetas.

— (Nasledki stave.) Pred kakimi 14 dnevi staval je 60letni delavec Janez Kousalik iz Prošča pri Brnu s Franom Hloušekom za jeden liter žganja, da bo jetrno klobaso požrl, ne da bi vanjo ugriznil. Kousalik požrl je potem na ta način dve jetrnici in še kos druge klobase. Potem je šel iz gostilne, kjer se je to zgodilo; ne dolgo potem so ga na dvorišči našli mrtvega.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) imel je danes ob 10. uri dopoludne tretjo sejo. Med drugimi točkami dnevnega reda je utemeljeval posl. Klun samostalni predlog gledé spremembe §§ 13. in 15. deželne postave z dne 29. maja 1884, št. 10., zadevajoč deželni volilni red. Gospod govornik je to priliko porabil za nekvalifikovane napade na politična oblastva, a malo se imen napade ti napadi. Takoj ga je vrlo zavrnil gospod deželni predsednik ter tudi gosp. posl.

dr. Vošnjak, na katerega se je govornik skliceval, ga je v nekem oziru eklatantno desavnjiral. Sicer pa o tej zadevi še spregovorimo. — Gosp. posl. Šuklje je staval o uravnavi Krke naslednji samostalni predlog: Slavni deželni zbor naj sklene: Visoka vlada se naprosi, preiskati takoj po državnih tehnikih vprašanje o uravnavi spodnje Krke ter potrebno ukreniti, da se preprečijo redne povodnji ob dolenjem teku te reke. — Na dalje staval je g. posl. Šuklje še samostalni predlog, naj se deželnemu odboru naroči, da v prihodnjem zasedanju predloži spremembo vsega deželnega volilnega reda. — Med podporami, katere je dovolil deželni zbor, za danes omenjamo: Jarneju Pečniku za rimska izkopavanja 150 gld., „Glasbeni Matici“ 500

pismo, katero je baje došlo z onega sveta. Sicer mu je pa njegov stan dal toliko opravi, da čez štirinajst dnij ni več mislil na ta dogodek. Prvega novembra bil je v Dublinu; na večer izroči mu gospodinja, pri kateri je stanoval, pismo, katero je oddal velik človek. Vsebina pismu je bila ravno ista, kakor v pismu 1. oktobra, z jedino izjemo, da je bilo naznačeno število mesecev z najdaljšo.

Grozen strah je preletel kapitana, ki je jel misliti, da ga res preganja čeznatorno bitje. Kes ponovil se je znova in močneje. Mučila ga je skrb in pekla ga je vest v enaki meri; lotila se ga je silna otožnost.

Nikdo ni vedel, da je odpotoval v Dublin, in še le pred jednim dnevom došel je bil semkaj. Kdo in kako je zamogel uganiti njegovo misel in tako naglo najti ga? Nemiren in otožen je postal; ni mogel ne jesti ne piti, niti spati. Skušal je razvedriti se in v ta namen je pohojeval vsakojake zabave. A vse zastonj; ni se mogel znebiti mučilne misli; dušno je bil uničen in čutil je, da je zgubljen.

Prvega decembra bil je pri neki pojedini v družini prijateljev in znancev. Ravno je hotel napiti družini, ko mu sluga izroči črno zapeča-

goldinarjev in dramatičnemu društvu 1000 gld. — Prihodnja seja v sredo dne 9 t m. — Obširnejše poročilo priobčimo prihodnjič.

— (Razdeljevanje zimskih oblačil.) V torek dné 8. decembra ob 11. uri dopoludne se bodo v čitalniški dvorani v Ljubljani delila popolna zimska oblačila 80 revnim učencem in učenkam Odbor gospá preuljudno vabi k tej delitvi vse dobrotnike in dobrotnice.

— (Akademično društvo „Slovenija“) na Dunaji priredi dr. Francetu Preširnu v spomin slavnost dné 9. decembra 1885. Začetek ob 8. uri zvečer Lokal: dvorana „zur Stadt Wien“, VIII., Langesgasse 15. Spored: A. 1.) Pozdrav predsednika. 2.) G. Eisenhut: Ustaj rodel zbor. 3.) Slavnostni govor govori g. dr. phil. Mat. Murko. 4.) Meyerbeer: Kavatina iz „Roberta djavla“, svira tamburaški zbor. 5.) F. S. Vilhar: Naša zvezda, zbor s tenor-solom; solo poje g. stud. tech. Bučar. 6.) Svira na klavir gospica „*“ 7.) Dr. B. Ipavec: Kam? zbor z bariton-solom; solo poje g. drd. phil. J. Floršič. 8.) A. Nedved: Njega ni, čveterospjev, pojó gg. Bučar, Böhm, Cvirn, Košenina. 9.) a) J. Žák: „Vlkny“, mazurka, b) D. Jenko: Naprej! svira tamburaški zbor. 10.) Venec slovenskih národnih pesni, zbor s čveterospjevom. B. Zabavni del. Pevovodstvo sprejel je iz posebne prijaznosti gosp. Ján Jifík. Pri koncertu sodelujejo pevci in tamburaši hrvatskega akad. društva „Zvonimir“. Klavir: Bösendorfer.

— (Slava mu!) „Slovan“ je bil zadnjič kaj radodaren z raznimi olepšalnimi pridevki. Pazen čitatelj našel je gotovo v kratkem članku, zadevajočem naše razmere, celó kópo duhtečih izrazov. Mi jih ne maramo ponavljati. Škoda je, da je duhoviti pisatelj samo izpustil pri tem članku naravni sklep, ki ne bi se mogel drugače, nego tako se glasiti: „Vsi drugi ste tepci ali lopovi, jedina svetilnica med slovenskim narodom je dr. Ivan Tavčar — slava mu!“

— (Pred porotnike) pridejo v teku tega meseca: Jošt Česen zaradi hudodelstva uboja; Katarina Petrin hudodelstvo detomora in Janez Zupančič hudodelstvo spolskega posilstva 9. decembra; Miha Šubel hudodelstvo požiganja in Josip Forlese hudodelstvo spolskega posilstva 10. decembra; Janez Kos hudodelstvo uboja in Marija Zemlič, hudodelstvo izneverjenja. Nekaj drugih obravnav se še naznani.

— (Nesreča na železnici.) Včeraj zvečer pokazila se je na črti Borovnica-Logatec med vožnjo mašina pri tovornem vlaku št. 120. Ker vsled tega ta vlak ni mogel tako hitro voziti, trčil je sledeči mu vlak št. 182 nanj. To je prouzročilo, da se je razbile več vagonov in da se je tir tako zastavil, da je moral mešanec pet ur v Borovnici ostati. Ponesrečil se pri tem ni nikdo.

— (Tatvina.) V nedeljo dne 29. m. m. popoldne odnesel je neznan tat pri kapelici Matere božje pod Rožnikom nabiralnik za milodare; v njem bilo je kakih 12 gld drobiža. Nabiralnik sam bil je vreden okolo 5 gld.

teno pismo. Bled ko smrt pal je na stol. Jezik mu je otrpnil in ko je zapazil, da so oči vseh navzočih obrnene vanj, zbral je vse moči, s tresočo roko zgrabil list ter z groznim posiljenim posmehom zapustil dvorano. Niti svojega čudnega vedenja ni mogel opravičiti.

Drugo jutro rano zapustil je Dublin z namenom, podati se na gore, tu samotno živeti in baviti se z lovom. Seboj je vzel le jednega slugo.

Namen mu pa ni bil, na gorah se zabavati. Privadil se je uže bil, da se mu je vsaka zabava, vsak užitek videl le minole sanje, ki se ne povrnejo več. Vse kar je upal tu doseči, bilo je le deloma olajšanje, deloma da pozabi bolečin. To je skušal doseči po telesni utrujenosti in naporni hoji.

Pri vsem tem pa niti za trenotek ni mogel pozabiti dogodka na otoku svete bogorodice. Videl je poleg sebe vedno krvavo senco, in kamor je obrnil oko, opazil je grozečo postavo O' Darcy-a. Tako minul je mesec december.

Prislo je novo leto. Kapitan napravil je bil izlet za več dni. Vračal se je domu po ozki stezici, ki je držala ob strmini gore in mimo potoka. Ko je ravno prišel z ovinka, zapazi pred sabo na

— (Lov na volkove.) Iz Postojine se nam poroča: Lova na volkove dne 2. t. m. udeležilo se je nad 100 lovecev in okolo 150 gonjačev. Obhodili so vse prostore okolo Vlačne in Javornika, a nikjer niso našli nobenega volka.

— (Požar.) Z Krškega se nam piše, da je zgorela Jožefu Orešniku iz Dednega Vrha hiša s podom in hlevom, kakor tudi letni pridelek in jeden prešič. Škoda znaša do 200 gld., za katero pa ponesrečenec ni bil zavarovan. Sumi se, da je Orešnikov petletni sin ogenj zanetil.

— (Nereča.) Z Krškega se nam piše: Jože Škrabec iz Bregov, občina Cirklje, vozil je včeraj s svojim sinom listje iz Rakovnika. Pri tem se je preobrnul voz na nju. Sin se je rešil, oče je pa danes vsled dobljenih ran umrl.

— (Gledališče v Mokronogu.) Iz Mokronoga se nam poroča: Preteklo nedeljo razveseljevalo se je občinstvo mokronoško v gledališču, katero se je vršilo v gostilni pri „Stari pošti“. Prednašani bili sta dve igri: „Krojač Fips“ — in „Berite Novice“. Vse igralce se mora pač pohvaliti v tej zadevi, da so se izvrstno naučili na besedo, baš še predobro, kajti govorjeno je bilo tako urno, da se nekaterih točk še razumeti ni moglo; manjkalo jim je pa tem bolj karakternega in duševnega nastopa. Po končani igri hotel so je gosp. C. . . k slavnemu občinstvu v imenu vseh igralcev zahvaliti, ali čuj; zagrinjalo se odpre in gosp. Fips je na vseh štirih na odru; navzočnosti duha pa imel je toliko, da je z lepim baritonom svoj slavni govor z besedami: „Danes smo dobro delali — prihodnjič bomo bolje“, dokončal. Godba bile so citre, spremljane s kitaro; pa kakor se čuje, bodo prihodnjič naši igralci, ker bodo imeli bolj prostorno dvorano, in bodo tudi vstopnino zvišali, ker sedaj bilo je samo 30 kr., godbo dobili iz Novega Mesta, kajti naši domačini so jim preveč računili 4 gld. Torej dober uspeh želimo prihodnjič.

— (Koroški deželni zbor.) V koroškem deželnem zboru poročal je deželni odbor o gradnji železnice od Celovca v Rožno Dolino. Deželni odbor je stavil predlog, naj se dotičnega konsorcija prošnja za denarno podporo iz deželnega premoženja odbije. Dalje se je predložil postavni načrt o ustanovitvi oskrbovalne blagajnice za posle na kmetih

Narodno-gospodarstvene stvari.

Letošnje vipavsko vino.

Spisal R. Dolenc.

(Konec.)

Letošnja dolenjska in štajerska vina so pa proti onim drugih let, ne le dobra, ampak kakor sem imel priliko se sam prepričati, prav dobra. Letošnji vipavec se bode tudi — razumi se, da najnižjih vin tukaj ne jemljem v poštev — kaj dobro držal, razumi se, da pri pravi obravnavi. On bode jako stanovit, ker je beljakovin prilično revnejši, kakor sicer, in te, kar jih

strmi odtrgani skali stati človeka, ki je kazal z roko na prostor, kjer je moral iti mimo.

O' Gunnell s prva nemega kašipota ni spoznal. Še-le ko je prišel bliže in je natančneje opazovati ga zamogel, uvidel je, da je Darcy. Lasje so se mu ježili, kri mu je v žilah zastala. Mehanično prijel je za nabasano puško, ki jo je nosil vedno pri sebi, in jo je sprožil zoper grozno bitje.

Krogla je odskočila od skale, Darcy se mu je porogljivo posmehal, njegova roka pa je še vedno nepremično kazala na omenjeni prostor. Ko je O' Gunnell prišel na določeni prostor in je tu zagledal usodno pismo, je postava na skali zginila.

Od tedaj kapitan ni več dvojil, da je bitje, ki ga preganja, čeznaturno. Drugim ljudem nasproti se ni upal o tem govoriti in posledica je bila, da se mu je boleost povečevala od dne do dne. Kolikor bolj se je mesec bližal koncu, toliko neznosnejši je bil njegov položaj. Oni dan, na kateri je imel dobiti list, napravljaj mu je neznosne muke.

(Konec prihodnjič.)

ima, bode alkohol, če tudi ga je manj kakor sicer v njem, prav dobro vbrzdal. Da, upam se trditi, da so ravno letošnja dobra vipavska vina prav primerna, kdor bi jih hotel shraniti, da se mu postarajo, kajti ona so ravno prave sestave, da zamorejo v malo letih — dveh do treh uže — tišto fino plemenito vonjavo po starini — nemški Alt! zvano — zadobiti, katera dobro ohranjene stare „dolenjce“, „štajerce“ itd. tako plemenito odlikuje.

Cestiti čitatelji teh vrstic bodo iz njih lahko posuili, da ni toraj nikakor res, kar nekateri — ne morem drugače se izraziti — obrekovalci okoli trosijo, da je namreč letošnji vipavec v obče za nič. Jaz sem vsakemu porok, da se letos v Vipavi zraven nekaterih res izvanredno nizkih vin tudi dobra, in ne manj tudi prav dobra vina nahajajo.

Posebno povdarjati moram še to, da je letošnjemu vipavcu kaj na korist istina, da so letos bolj fine sorte trt dobro obrodile, bolj nizke pa zeló malo, ako ne kar naravnost nič. Na Lozicah pil sem na pr. preteklo nedeljo (15. dne m. m.) belo vino iz plant, toraj plantno ne nograjšno, pa reči moram, da me je njegova dobrotá — se vé da po letošnjih razmerah soditi — in tudi njegova lepota osupnila.

Da mora letos vsak, kdor le hoče v Vipavi vino kupiti, bolj zbirati kakor druga leta, to je istina. Zatorej vinokupci, le pridite k nam in prepričali se bode lahko, da je resnično vse tako, kakor sem vam jaz tukaj povedal. Sicer se o tem tudi vsak vinokupec, za naprej še na prostejši način lahko prepriča. Po vseh družih vinskih deželah imajo tako zvane vinske agente (na Francoskem vinski majerji, „maer de vin“ zvani), kateri vina za oddaljene vinotrčce, gostilničarje itd. skupujejo ter odpošiljajo, ne da bi dotičnemu kupcu potrebuo bilo, še le daljno in drago pot v vinorodni kraj delati. On pošlje le prazno posodo in denar, vse drugo preskrbi proti primerni odškodnini vinski agent.

In tako uredili bomo vinsko kupčijo tudi pri nas v Vipavi. V kratkem kaj več o tem.

„Novice.“

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Zagreb, 4. decembra. Pri debati o Tuškanovem predlogu, naj se ban in sekcijski načelnik Stanković posadita na zatožno klop, očital je Popović opoziciji, da sistematično ovira vsako plodnosno delovanje. Rukavina provzročil je z žaljenjem predsednika in večine škandalozne prizore; dal se mu je ukor. Predsednik je predlagal, naj se izključi za šestdeset sej. Rukavina je ponavljaj žaljive besede ter zapustil dvorano; večina je klicala za njim: Ven! Proč!

Belgrad, 4. decembra. Tu se misli, da je nadaljevanje vojske neizogibljivo, ker je le malo glasov za to, in v prvi vrsti kralj Milan, za mir, da se uvede prejšnji položaj. Ministerstvo se je vrnilo.

London, 4. decembra. „Standard“ poroča z dne 30. m. m. iz Mandalaya: Birmanski brigantje so napali angleške čete ter ropali mesto. Več vojakov je bilo mrtvih in ranjenih.

London, 4. decembra. Do zdaj je izvoljenih 263 liberalcev, 213 konservativcev in 54 Parnellovcev.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 5. decembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.15
„ „ „ srebru	82.65
Zlata renta	108.75
5% avstr. renta	99.90
Delnice národne banke	873.—
Kreditne delnice	286 —
London 10 lir sterling	125.70
30 frankovec	9.98 ¹
Cekini c. kr.	5.97
100 drž. mark	61.80

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
4. decembra	7. zjutraj	743.64	— 4.0	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	740.24	1.8	zpd. sl.	„	„
	9. zvečer	739.02	2.0	„	jasno	„

